

08-37-40-200

בס"ד, בית מדרש המאי"ר לארץ | גליון 250

פרשת דברים | בירור וזיכור הנפש ע"י אכילה בקדושה

מסי לרות ארץ הנפש

שביבי אור מתורתו האדירה והנדירה
של הצדיק רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א
ערוך על פי שיעוריו של בנו ממושיך דרכו ואורו
הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

יש קונה עולמו במטר אחד! לשותפות בהקמת 'בית הרב יורם': 2910*

מסילות אל הנפש

תוכן העניינים

- 1 מנת פלאפל שהצילה .....
- 6 לתקן עולם במלכות שדי .....
- 9 וגם ערב רב עלה אתם .....
- 9 מסע הבריורים במדבר .....
- 10 שלשה בירורים מקבילים .....
- 14 אלה הדברים אשר דיבר משה .....
- 15 ואתן לעשיו את הר שעיר .....
- 17 הקפה משלש רוחות .....
- 18 בבקשה לקנות מהם לחם ומים .....
- 19 ועלו מושיעים בהר שעיר .....
- 20 אוכל תשברו מאתם .....
- 20 צדיק אוכל לשובע נפשו .....
- 22 כמה פרטים בעבודת האכילה .....
- 24 אכילה בקדושה - החיבור האמיתי .....
- 25 העולה מן האמור להלכה ולמעשה .....

מערכת המאיר לארץ משתתפת בצערה של גברת מירב לוגאשי בפטירת אביה
אברהם מזרחי ז"ל
ביום ט' בתמוז התשפ"ב
יהי זכרו ברוך תנצב"ה

מוקדש לעילוי נשמת
בן ציון בן ראח ז"ל
נלב"ע כ"ז אייר התשפ"ב
ולהבריל להצלחה בנשמות ורוחניות
ל **דוד דוד הי"ו**
ולכל משפ' מזרחי הי"ו

הזמינו לבית או לעסק
קופת צדקה מהודרת

הצטרפו לשיעור היומי
עם משלוח עד הבית!

בית המדרש המוא"ר לארץ

התנסות והפצת ספרי מורינו ודינו הרב יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

8771301 ת.ד. 345 נתיבות 08-37-40-200

office@h-l.org.il

www.hameir-laarets.org.il

08-649-9859 קו 'המאיר לארץ'

08-37-40-200

077-223-1130

המאיר לארץ

054-26-380-26 לקבלת 'רגע של אור'

ע"ר 580654762 | למוסד אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודה

- כל הזכויות שמורות -

פרשת דברים

מנת פלאפל שהצילה...

סיפר הרב חנוך טלר שליט"א, וז"ל:¹ **יש** בית הכנסת?

לא'.

אלו שהם שירותי דת?

גם לא'.

סלח לי, מר וולף, על השאלה, אולם

האם יש אצלכם איזה שהוא

יהודי בפדרציה של דרום מזרח טקסס?

כנראה שיש הרבה'.

כלומר?

בשיר השירים נאמר: "אל תראוני שְׁאֲנִי

שְׁתַּחֲרַתְתִּי שְׁשֹׁפְתַנִּי הַשְּׁמֶשׁ" (שיר

השירים א, ו), כאן בטקסס יש שמש

חזקה... כולם שזופים מאוד וכולם -

יהודיים כגויים - נראים אותו דבר...

אפשר להפקיר אותם ככה?

טוב, נכנע המזכיר, 'אחפש מעומד

מתאים'.

בדיוק באותם רגעים נכנס למשרד רב

צעיר לימים, שלא מכבר סיים

בבית מדרש לרבנים בניו יורק התקבלה

שיחת חוץ. המזכיר, שענה לשיחה,

מצא את עצמו מאזין למשפט הבא:

שלום, מדבר אדון וולף, ראש

הפדרציה היהודית של יהודי

דרום מזרח טקסס'.

שלום וברכה. זו הפעם הראשונה שאני

שומע על הפדרציה הזו... תרשה

לי לשאול כמה יהודים יש אצלכם?

שלשה'.

המזכיר כחכח בגרונו במבוכה, ולבסוף

אמר: 'ממ... ואתה רוצה שאשלח

רב עבור שלשה יהודים?'

לא, לא, הבהיר אדון וולף, 'השלשה

הם אני, אשתי ובתי היחידה...

אנחנו פשוט עומדים לעזוב פה, ורציתי

לוודא שיהיה רב במקומי'...

יש אצלכם בשר כשר?

לא'

מעין החכמה

1. **הובאו** דבריו בספר ומתוק האור (ויקרא א - עמוד תמט) להגה"צ רבי שלמה לונגשטיין שליט"א.

2 מסילות אל הנפש

פרשת דברים - מנת פלאפל שהצילה

'סליחה', קטע אותו קול מחוספס מעט, 'אתה חושב שאני יהודי? הו, לא, אני הכומר המקומי...'

היו עוד כמה שיחות טלפון מבולבלות דומות, עד שר' מיכאל החליט לשנות כיוון ולערוך מסיבה של חומוס ופלאפל, בהנחה שרק יהודים יגיעו לטעום מאכלים כאלו.

הוא תלה מודעה חגיגית על המסיבה המתוכננת בלוח המודעות של האוניברסיטה, הזמין כדורי פלאפל מניו יורק, קיבל אותם קפואים לגמרי בטעם קפוא, ניסה לערוך אותם בצורה חגיגית, והתאכזב לראות שאפילו הזבובים ויתרו על התענוג המפוקפק, ולא הגיעו לבקר באיזור המטבח...

הוא כמעט חזר הביתה, כשלתע נכנס מישוה... היה זה בחור מגודל למראה, רעמת תלתלים, מכנסים קרועים.

ר' מיכאל עטה את הטוב שבחיוכיו: 'שלום, מה שלומך?'

'אני' עובד כאן במסעדה מקסיקנית, אמר הבחור בלי שמץ מבוכה, 'והבוס שלי שלח אותי לגנוב, אה... כלומר לטעום קצת מהאוכל שלכם.'

'איך' קוראים לך?'

'ברני.'

את לימודי הרבנות שלו. שמו היה מיכאל הלר.

'לא' תאמין, מיכאלי, כך המזכיר, 'מצאתי לך משרה! מה דעתך להיות ראש הפדרציה היהודית של יהודי דרום מזרח טקסס?'

ר' מיכאל חיפש אחר המילים המתאימות, ומשמצא אותן לבסוף, החל לשפוך אותם כמו גרגירי חול יבש מכוס הפוכה: 'אני מתנצל, אבל אינני יודע לנאום כל כך טוב, וחופץ מזה אף פעם לא עשיתי הַלְיוֹת...'

'זה' בסדר, זה בסדר', מרגיע המזכיר, 'נראה לי שלא תצטרך לערוך שם הַלְיוֹת בכלל... אל דאגה... סע לשם, אתה עומד להיות מלך בגדוד... גם הרב וגם הקהל... הכל תהיה שם!...'

נסע ר' מיכאל לדרום מזרח טקסס, פגש שם בטקס רב רושם את ראש הפדרציה הפורש, והכריז על יום הכרתו לנשיא הפדרציה היהודית שם.

אחר פתח את ספר הטלפונים והחל לחפש שמות יהודיים.

עד מהרה מצא את השם הראשון. בלי להסס הוא חייג את מספר הטלפון שנרשם שם.

'שלום', אני הרב החדש, ר' מיכאל הלר.'

מה עתיד לומר לו ברני, ומה יענה לו על כל שאלה, אבל המציאות עלתה על כל דמיון...

ברני הגיע מתנשם ומתנשף.

'תראה רבאי, אין לי מדאי הרבה זמן, כי מחר אני טס ללוס אנג'לס... כן... כל מה שעבדתי כאן היה משום שלא היה לי מספיק כסף לגמור את הטיול שלי... כעת אספתי מספיק, ומחר אני טס'...

הפעם התקשה ר' מיכאל להסתיר את אכזבתו.

ברני כבר עמד בדלת, כשפתאום אמר, 'אולי כדי לרצות אותי: אתה יודע מה, רבאי? תאמר לי משהו אחד ואעשה אותו בשבילך'...

ר' מיכאל הרהר מעט... מה כדאי לבקש?! ולבסוף אמר: 'אתה טס מחר, נכון? תזמין לך ארוחה אחת כשרה למטוס'.

'בסדר', הרכין ברני את תלתליו, 'בשבילך אני מבטיח'.

'וכשאתה מגיע ללוס אנג'לס, קרא ר' מיכאל מאחורי כתיפיו אל תרמיל הגיינס המהוה שהלך והתרחק, 'תשלח מכתב קטן, ותודיע לי שהסתדרת, אוקיי?'

וברני הנהן בראשו...

'נעים' מאוד, אני הרב מיכאל הלר. אני רוצה לדבר אתך, ניפגש, נלמד קצת, אתה יודע, עוד מעט תשעת הימים, רוצה שאסביר לך מה זה?'

'אני לא אוהב את המוזיקה הזאת', ברני היה אדיש למדי, לבסוף הוסיף במדה מסויימת של טקט: 'אתה יודע מה, אולי נדבר, נראה'...

הוא טעם קצת, אמר שלום והלך.

רק אז קלט ר' מיכאל הלר, שהוא לא השאיר שום שם, מספר טלפון או כתובת, מלבד את זו של המסעדה שלו...

אבל לא אדם כמותו יסכים להרים ידים. הוא איתר את המספר וחייג לשם.

'הלו, ברני, אתה זוכר אותי?'

'הו, כן. עד עכשיו כואבת לי הבטן מהפלאפל שלך'...

'אז מה אתה אומר? רוצה להיפגש? לשבת קצת?'

'כן, לא... לא... לא... האמת היא שגמרתי את בית הספר כשהייתי בכיתה ז'... קשה לי קצת ללמוד'.

'אז רק נדבר'.

לזה הוא הסכים.

עד למועד הפגישה ישב לו ר' מיכאל ותכנן את השיחה. הוא ניסה לשער

הוא הגיע במהירות, אבל התאכזב - הדלת היתה סגורה.

'למה?' לא מעט תסכול היה בשאלה הזו, 'תשעת הימים' נכתב שם, וברני התקשה להבין את הקשר... למה זה קשור לאוכל?!

הוא עמד שם, כאילו נטע אותו מישהו מתחת לשלט, וחש שאינו יכול יותר.

לפתע ניגש אליו יהודי: 'אפשר לעזור? מה אתה מחפש?'

שטף שלם יצא מפיו של ברני, והוא מצא עצמו מספר לזר על הכל...

יש לי רעיון, אמר היהודי שהתגלה כבעל המסעדה, 'בוא אלי הביתה, נאכל משהו ואסביר לך את הכל'...

וברני, אכן, בא ואכל, והוזמן שוב לשבת, ובא ואכל, ואחר כך לעוד שבת, וגם אליה הוא בא, וטעם עוד פעם מן הטעם הרוחני.

אט אט הוא פשט צורה ולבש צורה, וכעבור שלש שנים כתב לרבאי הלך מכתב.

'שלום' רבאי, הבטחתי לך שכשאתדר בחוף המערבי אכתוב לך מכתב. ובכן, לקח לי קצת זמן, אבל בסוף הסתדרתי... היום אני יהודי שומר

למחרת הגיע ברני למטוס, הוא היה נראה בדיוק כמו כל שאר הנוסעים, ובהגיע שעת הארוחה לא העלתה הדיילת על קצה דעתה שהוא זה שהזמין את האוכל הכשר, ונתנה אותו לאדם אחר, בעל זקן, ולברני הגישה מנה רגילה.

'היי', סליחה רגע', כך ברני, 'הזמנתי 'כושר פוד'...'.

'אני אבדוק', היא אומרת, וחוזרת כעבור דקות ספורות, 'אני מצטערת... קרתה תקלה ונתנו את המנה למישהו אחר... אולי תרצה אוכל רגיל?'

ברני הרגיש את בטנו מתהפכת... הוא רצה לומר כן, אבל ההבטחה לרב היתה חזקה ממנו... מילה זו מילה, החליט לבסוף, ואמר בקול: 'לא, אני לא רוצה'...

כשנחת המטוס בלוס אנג'לס היה ברני מורעב לגמרי, אבל כמו להכעיס, כל המסעדות שם היו טריפה. הוא, אמנם, הבטיח לשמור כשרות רק בטיסה, אבל מראהו הדואג של ר' מיכאל נותר חקוק בזכרונו...

יש גם מסעדות כשרות בלוס אנג'לס, אמר לעצמו בעודו מעלעל בספר הטלפונים ומחפש לעצמו כתובות.

להסתדר בחיים! שלך, בנימין פלדמן
(ברני)...²
ולפני שנתייחס לסיפור הזה נקדים...

מצוות, ברוך ה', קובע עתים לתורה,
יש לי אשה ושני ילדים מתוקים,
ואני מודה לך מאוד על שעזרת לי

מעין החכמה

לפני הימים הנוראים, כך ערך חשבון נפש
במשך כל הלילה.

בבוקר כשהגיע הרב לבית הכנסת, שאל את
הגבאים מי זה המתגורר סמוך
לאכסניא. חשב הרב לעצמו כנראה זה בטח
איזה צדיק נסתר, שמייחד יחודים בלילה. הראו
לו הגבאים את מקומו, והרב ניגש אליו ופתח
עמו בדברי תורה. אך הרב ראה שאינו מבין כלל
בתורה, בור ועם הארץ, שמה טעה, שאלו: אתה
זה שמתגורר סמוך לאכסניא? הלה השיב: כן.

הוסיף הרב ושאלו: אתה הוא זה שאמרת
אתמול בלילה שהקיץ כבר עבר, ואנו
עומדים כבר באמצע חודש אלול ומה יהיה...

והאיש השיב בפשטות: אכן כן.

שאלו הרב: ומה התכוונת באומרך זאת?

השיבו: במשך תקופה ארוכה כל לילה באים
יתושים ועוקצים אותי בלילה
ומפריעים לי לישון, ואתמול הרגשתי שזה
כבר מוגזם, ולכן התרעמתי ואמרתי: נו, מה
יהיה? הרי כבר עבר הקיץ, ואנו כבר באמצע
חודש אלול שזהו הזמן שהיתושים בוששים
מלבוא, ובכל זאת באתם?!...

סיים הרב שך ואמר: שנים אומרים אותו דבר,
'אנו כבר בחודש אלול, אך לכל אחד
מהאומרים יש משמעות אחרת. כן הוא בין שאלת
החכם לשאלת הרשע, שניהם אומרים את אותה
שאלה, אך אצל כל אחד תוכן השאלה שונה...

2. כאשר עמד ברני מול המסעדה הסגורה,
צצו ועלו בקרבו קושיות: 'מה
הקשר בין תשעת הימים לאוכלי?', 'למה אני
צריך לאכול כשר?...'

אך השאלות הללו נבעו ממקום טוב שבנפש,
ולכן כשפתחו' לו דלת, הוא נכנס...

ומקור נביעת השאלות הוא בעצם ההבדל בין
חכם לרשע! וכך הובא בספר לחזות
בנועם ה' (במדבר עמוד תכו) לגאון הרב
שאלתאיאל מאיר כהן שליט"א:

מובא בהגדה של פסח: 'חכם מה הוא אומר,
מה העדות והחוקים והמשפטים אשר
ציוה ה' אלקינו אתכם'... ואילו הרשע שואל:
'מה העבודה הזאת לכם'...

פעם שאלו את מרן הרב שך זיע"א לכאורה מה
ההבדל בין שאלת החכם לשאלת הרשע,
הרי שניהם אומרים את אותם הדברים:

ענה הרב שך על פי מעשה ששמע מדודו
הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל:

פעם נקלע אחד מבעלי המוסר לאיזו עיירה
בחודש אלול ולן באכסניא, והנה לפתע
באמצע הלילה שמע קול קינה הבוקע מהבית
הסמוך, 'אוי, מה יהיה, כבר חודש אלול,
הקיץ כבר עבר'...

שמע הצדיק והחל לעשות חשבון נפש עם
עצמו, שהנה הקיץ חלף וכבר עומדים

לתקן עולם במלכות שדי...

גילולים מן הארץ והאילים כרות יכרתון.

לתקן עולם במלכות שדי...

וביארו בתורת הקבלה שאחד

מהדרכים העיקריים לתיקון

העולם הוא על ידי עבודת הבירורים.

ונרחיב:

במדרש הובא,⁴ **אמר רבי אבהו: מלמד**

(שקודם בריאת העולמות שלנו)

היה הקב"ה בורא עולמות ומחריבן עד

שברא את העולמות המוכרים לנו היום...

וביארו בתורת החסידות, שכאשר רצה

הקב"ה לברוא מציאות של סטרא

אחרא המתנגדת לקדושה ברא אותה על

ידי בריאת עולמות והחרבתן, פעולה

הנקראת בלשון הקבלה 'שבירת הכלים'.

ולתוספת ביאור נעתיק מהספר:⁵

בסוף פרשת וישלח נכתב⁶ שבארץ

אדום מלכו שבעה מלכים,

והתורה הקדושה מונה אותם בפרטות

אחד לאחד, ובסיום שמו של כל אחד

מהם היא מדגישה ו'ימת'.

אחת השבחים הנוראים ביותר שיש

בידנו הוא השבח 'עלינו לשבח',

שנכתב בידי יהושע בן נון בשעה

שהקיף את העיר יריחו **הקפה שלימה**

מכל צדדיה.

ורבינו האר"י ז"ל גילה את סודו וכתב³

שעל ידי אמירת השבח הנפלא

של 'עלינו לשבח' יורד לעולם אור

מקיף עצום ורב המסמא את עיניהם של

החיצונים ומבטל אותם.

ולכן תיקנו לנו חז"ל הקדושים לאומרו

בסיום כל תפילה (שחרית, מנחה

וערבית) כדי למנוע מכחות הטומאה

לינק מהאור, השפע והחיות, שמשכנו

לעולם על ידי תפילתנו.

ומי שהסתכל פעם בתוך סידור הרש"ש

ראה את ריבוי הכוונות שיש לכוין

באמירת השבח הנורא הזה.

והנה, בתוך השבח הזה אנו מתפללים

ומקוים: 'על כן נקוה לך ה' אלקינו

לראות מהרה בתפארת עוזך להעביר

מעין החכמה

6. **וזה** תחילת הפרשה:

'וְאֵלֶּה הַמַּלְכִּים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדָוִם לִפְנֵי

מֶלֶךְ-מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיִּמְלֹךְ בְּאֲדָוִם

בְּלַע בֶּן-בְּעֹר וְשֵׁם עִירוֹ דְּנֶהְבָּה. וַיָּמָת בְּלַעִי

(בראשית לו, לא-לג)...

3. **שער** הכוונות (דרושי אשרי פיטום הקטורת

ועלינו לשבח - דרוש א).

4. **בראשית** רבה (פרשה ג - אות ז).

5. **חסידות** מבוארת - מאמרי אדמו"ר הזקן

(עמוד תמט והלאה).

והתפזרו לניצוצות רבים, כאשר הפיזור מערבב ובולל אותן זו בזו לחלוטין.

ועל ידי ה'שבירה' הזו 'נפלו' ניצוצות קדושה (מהעולם הרוחני - עולם התוהו) והתפזרו בכל המציאות כולה.

והנפילה גרמה לשני עניינים כלליים:

א. שבכל הדברים הגשמיים שבועלם (כגון: אוכל, וחפצים) ישנם ניצוצות קדושה המחיים את המציאות.

ב. על ידי נפילת הניצוצות נוצרה האפשרות שהאור האלקי יתעלם לגמרי בתכלית ההעלם. עד שנתהוו קליפות וסטרא אחרא שאין בהם שום גילוי אור אלקי עד שהן נגד ה' ממש לומר 'אני ואפסי עוד'.

ולכן התהוותן היא רק על ידי 'שבירת הכלים' (דרך 'נפילה'), כי אין דרך אחרת אשר מעולם של קדושה 'ישתלשל' ענין של קליפה (שהוא נגד ה') אלא על ידי נפילה ו'שבירה'...⁹

ובכתבי האר"י ז"ל מבואר באריכות נפלאה ועמוקה מאוד⁷ שהשבעה מלכים הללו הם בעצם שבע ספירות עליונות⁸ שהיו שייכות לעולם רוחני עליון ביותר הנקרא 'עולם התוהו', שעל זה נאמר: "וְהָאֵרֶץ הִיְתֵה תְהוֹ" (בראשית א, ב), והוא למעלה אף מעולם האצילות שהוא העולם הראשון והיותר גבוה שבסדר ההשתלשלות.

והשבע ספירות הללו עמדו זה תחת זה, כדמיון קו אחד ארוך, ובסדר שכזה כל ספירה עומדת לעצמה ואין לה יחס ושיתוף כלל עם זולתה.

ויותר מזה: כל ספירה וספירה עמדה בתוקף על מהותה העצמית וחיה את חיי עצמה בלבד בצורה בולטת מאוד, ולכן כאשר זיהתה מציאות השונה ממנה, יצאה למלחמה נגדה -

ספירת החסד נלחמה בגבורה, הנצח נלחם בהוד, וכך בכל המהויות וההנהגות.

כתוצאה מכך התחוללה שבירת הכלים והמהויות המנוגדות התנפצו

מעין החכמה

8. ואלו הן: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות.

9. ונסכם את הדברים:

מובן ופשוט שבנין עולם התוהו היה בכוונה תחילה, שכך היה רצונו של הקב"ה שיחיה עולם כזה

7. אגרות קודש - אדמו"ר הזקן (חלק א - עמוד 5ט) עיקר... העלאת ניצוצין מהקליפות

לא נזכר אלא בקבלת האר"י ז"ל לבדה ולא במקובלים שלפניו וגם לא בזוהר הקדוש בפירושי.

ובאגרות קודש - מהר"ש (עמוד צו) 'הפרדס לא ידע מתהו ומשבירת הכלים ומענין הבריורים'.

וכל ניצוץ וניצוץ שמעלים מגלה
בבריאה עוד חלק של אלקות...
'לתקן עולם במלכות שדי'.
ואנו נדלג על אלפיים שנות העולם
הראשונות, ו'ננחת' ישר במצרים...

ולאחר שהוכנה התשתית ברא
הקדוש ברוך הוא את
האדם והטיל עליו את העבודה
לאסוף את הניצוצות הללו ולהעלותן
לקדושה...¹⁰

מעין החכמה

למרום, אין זו רבותא כל כך, שמגודל התענוג
שהיה לו במה שענינו ראו ואזינו שמעו דברי
אלקים חיים מפי הגבורה, היה שבע, כעין עולם
הבא, ש'הצדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה'.

השיב לו הרב:

אפשר שמשה רבינו לא התפאר במה שלא אכל
ושתה, רק להיפך, היה מקוון על זה,
שכמה ניצוצות הקדושה היה יכול להוציא על
ידי האמילה והשתיה באלה הארבעים יום, ואלה
המאכלים עוד יתבעו ממנו על שלא תיקנם.

וסיפר הרב רבי יעקב שמשון למסובין מעשה
בענין זה:

פעם אחת חלה הרב הקדוש רבי מיכל 'המגיד'
מזלאטשוב במחלה קשה מאוד, וכל
הרופאים שהגיעו לבקרו הרימו ידם ביאוש.

ונסע בנו הרב רבי מרדכי להרב הקדוש רבי
פינחס מקוריץ שיבקש עליו רחמים.

בהגיעו לרבי פינחס, ועדיין לא הספיק לספר
סיבת ביאתו, פתח רבי פינחס ואמר:

רבי מרדכי! הסיבה שאביך חולה הוא בגלל
קטרוג שהתעורר עליו.

אביך קיבל על עצמו, מטעמי פרישות, לא
לאכול גבינה, והגבינה קטרגה עליו
שמנע ממנה את התיקון הנעשה במאכל על ידי

שהכלים לא יכילו את האורות הגדולים
וישתברו.

הטעם לכך, כי תכלית הכוונה היא שיהיה עולם
הזה הגשמי שבו אין שום גילוי אלקות
ואור הקדושה מתעלם ומסתתר בו בתכלית ובני
ישראל על יד עבודתם יגלו את אור הקדושה שבו.

כדי להשיג מטרה זו היה צורך ב'שבירה' שרק
על ידי זה יש 'נפילה' ודילוג גדול, מעולם
שכולו קדושה לעולם הקליפות. זהו מה שמבואר
בתורת הסוד ש'משבירת כלים' זו 'נפלו' וירדו
ניצוצות קדושה לעולם הזה הגשמי, ונתפזרו
בכל הדברים הגשמיים שבעולם, וממנו הם
מתבררים על ידי עבודת האדם בתורה ומצוות,
וכן בעשיית צרכיו הגשמיים לשם שמים.

10. סיפר הגאון הרב שלמה יוסף זווין
זיע"א (סיפורי חסידים - תורה ב, עמוד 229), וז"ל:

הרב הקדוש רבי יעקב שמשון מקוסוב
זיע"א, היה פעם בדיחה דעתיה טובא,
והיה יושב ומספר סיפורים בקול חוצב להבות
ובדביקות גדולה, עד שעות אחדות אחר
הצהרים. והאנשים שעמדו לפניו לא זזה ידם
מתוך ידו, ומרוב הדביקות שכחו לילך לביתם
לאכול סעודת שחרית. כשכילה לדבר, קם
אחד מן המסובין ואמר:

מה שאמר משה רבינו: "לָחֶם לֹא אֶכְלֶתי וּמַיִם לֹא
שָׁתִיתִי" (דברים ט, ט) - בארבעים היום שעלה

פרשת דברים - וגם ערב רב עלה אתם

וגם ערב רב עלה אתם

ועצומות מאוד מאוד, בעוצמה שאין
אנו מסוגלים אפילו להעלות על
דעתנו, ולכן היה להם כח ב-300 השנים
(בערך) ששהו במצרים לברר ר"ב
ניצוצין מתוך הרפ"ח.

וזה שנאמר ביציאת מצרים: "וגם ערב
רב עלה אתם" (שמות יב, לח) -
וביאר האר"י ז"ל שהם הצליחו לגאול
את ה'רב' (202) ניצוצין שהיו מעורבים
במצרים.

ומאז, נשארו לנו עוד פ"ו (86) ניצוצות
לברר, וברגע שנגמור לברר
אותם תגיע הגאולה...

בעת שבירת הכלים נפלו, מעולם התווה,
רפ"ח (288) ניצוצות קדושה
לעולמנו זה,¹¹ והם נתפזרו בכל העולם.
ומתוכם ר"ב (202) ניצוצות נפלו בארץ
מצרים.

וכדי לברר את אותם ניצוצות הקדושה
הוריד הקב"ה את נשמות ישראל
למצרים, ושם על ידי השעבוד הקשה
של בני ישראל, ולימוד התורה של בני
שבט לוי, הם ביררו את כל ניצוצות
הקדושה שהיו במצרים!

אותם נשמות שהשתעבדו במצרים היו
נשמות כלליות, גבוהות

מסע הבידורים במדבר...

'לאסוף' את כל ניצוצות הקדושה
הפזורים במדבר סיני!

'ואל' תחשבו שזו מלאכה קלה - המשיך
משה רבינו ואמר - 'במדבר סיני
שורים כחות טומאה עצומים ונוראים
מאוד,¹² וכדי שנוכל לברר את הניצוצות

משה רבינו אסף את עם ישראל
ואמר להם: 'ברוך ה', גמרנו
לאסוף את כל ניצוצות הקדושה
שבמצרים, ועכשיו אנחנו ממשיכים
לשלב הבא!

'משה רבינו! מה השלב הבא?'

מעין החכמה

פְּנֵי הַמַּיִם" (בראשית א, ב), 'מְרַחֲמֵת' - מות רפ"ח,
והיינו שרפ"ח ניצוצין נפלו (בחינת מיתה) בשבירה.

12. וזה לשון הזוהר הקדוש (תרומה דף קנו ע"א
- בתרגום ללשון הקודש):

ולא נמצא מקום חרב קשה בכל העולם פרט
לאותו מדבר, ששיברו ישראל כחו

האכילה בקדושה - שאם הוא היה אוכל גבינה
הוא היה מתקן אותה ומעלה אותה לשרשה.

ולכן אמור לאביך שיקבל עליו לאכול גבינה
והוא יבירא. וכך היה!...

11. וזה שנאמר: "וְהָאֶרֶץ הֵיטָה תְהוֹ וְנִבְהוּ וְחִשְׁדָּ
עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶמֶת עַל

ובסוד שלימות מחברת הכללות ומחברת הפרטות.

קדושה השלימה היא - **השכינה** **וישראל והתורה.**

ומחברת הפרטות הם - ששים ריבוא **נשמות קדושות.**

מחברת הכללות הוא - משה רבינו, בסוד: "מִשֶׁה עָמוֹ" (ישעיה סג, יא) - כי הוא אילן שממנו נוצצו נשמות ששים ריבוא שהיו שם, **ונסתייעו בעזר אלקי בשכונת שוכן הבירה, ושיברו מלתעות עול ובידרו בידור עצום... עיי"ש.**

והמסעות הללו התחלקו לשלשה חלקים כלליים...

שלשה בירורים מקבילים...

הבירור שבהם השתמשו עם ישראל...

הבירור הראשון נכתב בפרשת מסעי.

בתחילת פרשת מסעי מפורטים ארבעים ושנים המסעות שהלכו עם ישראל במדבר. והמסעות

המוחבאים בו נצטרך להשתמש בכל הכלים העומדים לרשותנו!

וזה לשון אור החיים הקדוש (במדבר לג, א):

אכן יתבאר על פי דברי אנשי אמת שאמר¹³ **שהליכת ישראל במדבר היתה לברך ניצוצי הקדושה, שאנס איש הבליעל החונה במדבר השמם, ששם קנה מקומו, נחש שרף ועקרב, ודרכו שם עדת ה' להוציא בלעזו מפיו, והוא הטעם שהיו ישראל חונים במקום אחד שנה, ובמקום אחר י"ב שעות, שהוא כפי מה שצריך לבידור הניצוצות שישנם במקום ההוא.**

ובירור זה אין כח בעולם שיכול עשותו, וזלת קדושה השלימה,

הפרשה האחרונה שבחומש במדבר היא פרשת מסעי, והפרשה שבאה לאחריה היא פרשת דברים והיא הפרשה הראשונה בחומש דברים.

ובשתי הפרשיות הללו מבואר באריכות שלשה אופני

מעין החכמה

באותם ארבעים שנים, היה מועבר אותו הצד האחר מן העולם. ומשהרגיזו את הקדוש ברוך הוא כל אותן פעמים, התחזק אותו הצד האחר, ונפלו כולם תחת רשותו...

13. עיין בזוהר שהובא בהערה הקודמת.

ותוקפו ארבעים שנה, כמו שנאמר: "המולִיכֶךְ בְּמִדְבַר הַגְּדֹל וְהַנּוֹרָא" (דברים ח, טו).

באותו מדבר שולט הצד האחר, ובעל כרחו הלכו עליו ישראל ושיברו כח ארבעים שנים. ואם ישראל נמצאו צדיקים

וידיעת שמות הקודש היא השכר המצופה לנו לעתיד לבוא. ובכל זאת (למרות שאת הידיעה הזו נשיג רק לעתיד לבוא) לרבותינו הקדושים נגלה מעט מידיעה זו, והם גילו מעט ממה שהתגלה להם.

ואחד מהשמות אותם הם גילו, הוא שם מ"ב.

השם הזה הוא שם בן 42 אותיות, והוא מחולק לשבע קבוצות כאשר כל קבוצה היא בת שש אותיות.¹⁴

והשם הזה הוא הפועל את עליית בירורי ניצוצות הקדושה מהעולם הזה.

ומכיון שתכלית המסעות של בני ישראל במדבר היתה להעלות ניצוצי הקדושה שנפלו בתוך הקליפות, והתבאר שהעלאות ניצוצי הקדושה הן דוקא על ידי שם בן מ"ב, **לכן סיבב הקב"ה שיסעו ישראל במדבר מ"ב מסעות כנגד שם בן מ"ב**¹⁵ ובכח השם הזה הם הצליחו להעלות את הבירורים למעלה.

הללו מתפרשים על גבי 49 פסוקים.

וכתב המגן אברהם (או"ח, סימן תכח - ס"ק ח), וז"ל:

'כתוב בצרור המור, מ"ב מסעות שבפרשת 'ואלה מסעי' אין להפסיק בהם שהוא נגד שם מ"ב' - והיינו, שהעולה לספר תורה לעליית ראשון יקרא את כל ה-49 פסוקים הללו ברצף (ולא יחלקו אותם לשתי עליות).

והסיבה לכך, שה-42 המסעות הכתובים בפסוקים הללו הם כנגד שם מ"ב, ואם מפסיקים בהם פוגמים חלילה בשם הקדוש הזה.

ונרחיב יותר:

להקב"ה ישנם כמה וכמה שמות וכינויים, וכל שם וכינוי מורה על פעולה מסוימת שהקב"ה פועל בעולמו.

מעין החכמה

15. וכך היו המסעות:

א. רַעַמְסֵס - א, סְכוֹת - ב, אֶתֶם - ג, פִּי־חֶרֶת - י, מָרָה - ת, אֵילָמָה - י.

ב. יַסְדוֹן - ק, מִדְבַּר־סִין - ר, דַּפְקָה - ע, אֶלוֹשׁ - ש, רְפִידִם - ט, מִדְבַּר סִינִי - י.

ג. קְבַרַת הַתְּאֵאוֹה - נ, חֲצֵרֹת - ג, רְתֵמָה - ד, רַמֵּן פָּרָץ - י, לְבָנָה - כ, רֶסֶה - ש.

14. **והשם** הוא - **ופשוט שאסור להוציא אותו בפה:** אבגיתץ קרעשטן נגדיכש בטרצתג חקבטנע יגלפזק שקוצית.

ולמרות שגילו לנו את השם, העלימו מאתנו את ה**נקודות** של האותיות, וכן את אופני ה**הנשימות** הנצרכים, ואת **תנועות** הראש, כידוע ליודעים.

ובמאמר מוסגר:

שהתפלל במשך היום, יאמר את התפילה
'אנא בכח' המכילה בתוכה את שם מ"ב.

וזה לשונו:

ואחר כך תכוין כאילו נפטרת מעולם
העשיה ונפשך עולה מעשיה אל
היצירה. ותכוין ממש כאילו נפשך

כתב רבינו האר"י ז"ל, וזתו"ד: ¹⁶ אחר
שקרא קריאת שמע שעל המיטה,
כדי שתעלה נשמתו למעלה יחד עם כל
ניצוצי הקדושה שבירר במשך היום על
ידי עסק התורה וקיום המצוות והתפילות

מעין החכמה

וברתמה נשתלחו המרגלים.

בעקבות חטא המרגלים נגזר עליהם להיות
במדבר (בסך הכל) ארבעים שנה, עד
שימותו כל אותם שהיו בשעת החטא מעל
גיל עשרים.

ובמשך 38 שנה נוספות הם הלכו עוד 20
מסעות בלבד. והמסעות התחלקו כך:

תשע עשרה שנה הם ישבו בקדש ברנע! -
במשך 6935 ימים הם שהו במקום אחד!

ובמשך תשע עשרה שנה נוספות הם נסעו
תשעה עשר מסעות.

ואז, בשנה הארבעים להילוכם במדבר, נפטר
אהרן הכהן ונקבר בהר ההר. ומפטירת
אהרן הכהן נסעו עוד שמונה מסעות מצלמונה
עד ערבות מואב...

ונמצא שזמן החנייה בכל מקום לא היה שוה,
אלא השתנה באופן קיצוני ממקום למקום.

ולפי מה שהתבאר עד כה זה מובן, שהרי
המסעות היו בשביל הבירורים, וכפי גודל
העבודה כך זמן השהיה, מקומות שבהם היו
ניצוצות מועטים הם שהו זמן מועט, ובמקומות
שהיו ניצוצות מרובים הם שהו אלפי ימים!...

16. שער הכוונות (דרושי הלילה - דרוש ה).

ד. קהלתה - ב, הר־שֶׁפֶר - ט, חֲרָדָה - ה,
מִקְהֶלֶת - צ, תַּחַת - ת, תַּרְח - ג.

ה. מִתְקָה - ח, חֲשֵׁמֶנָה - ק, מִסְרוֹת - ב, בְּנֵי
עַקוֹן - ט, חֹר הַגְּדָד - נ, גִּטְבָּתָה - ע.

ו. עֲבָרָנָה - י, עֲצִין גָּבֵר - ג, קִדְשׁ - ל, הֵר הַהָר
- פ, צִלְמָנָה - ז, פּוּיָן - ק.

ז. אִבֶּת - ש, עֵיני הַעֲבָרִים - ק, דִּיבֹן גֵּד - ו, עֲלָמֹן
דְּבַלְתֵּימָה - צ, הָרִי הַעֲבָרִים - י, עֲרָבוֹת מוֹאֵב - ת.

ובזה נבין דבר נוסף:

כאמור, עם ישראל הלכו במדבר 40 שנה
שזה 14600 יום, ובמשך כל אותם
הימים הם שהו ב-42 מקומות.

והנה אם נחלק 14600 ל-42 נקבל 347 יום,
ואם כך, אם נרצה להשוות את כל
החניות - שזמן כל החניות יהיו באורך שוה,
כל חניה צריכה להיות כ-347 יום.

והנה, כשלומדים את התורה הקדושה
רואים שזה לא היה כך.

מט"ו ניסן 2448 לבריאת העולם ועד כ"ט
בסיון 2449 לבריאת העולם, שזה 15
חדשים (בערך) הם עברו כבר 15 חניות, כאשר
החניה הראשונה היתה ברעמסס, והחניה
ה-15 היתה ברתמה.

של תפילה זו ד'אנא בכח כו', ואחר שאמרת תפילה הנזכרת אשר על ידה עולה נפשך אל היצירה... כי אין שום עליה אלא על ידי שם בן מ"ב...¹⁷

זה היה הבירור הראשון. ועתה, נעבור לשני הבירורים השניים המופיעים בפרשתנו...

פורחת ועולה בעת הזה מעולם העשיה אל היצירה, והעליה זו היא **בכח שם מ"ב** אבגית"ץ כו' שקוציית, שהם ז' שמות כנגד ז' ספירות מחסד עד מלכות.

ולכן אחר הוידוי... תאמר תפילת 'אנא בכח כו' ואל תזכור שם בן מ"ב בפיך ממש, אבל תכוין איך נרמז בר"ת

מעין החכמה

אם הוא יכול היה, אוכל גם אני.

נתדבק במחשבתו בבורא יתברך, ואכן עלה ונסק לגבהים. כמה שמח! הנה כדור הארץ מתחתיו, והוא חולף על פני הירח והמאדים, התנתק משביל החלב והמשיך לעלות -

ולפתע נזכר, שמשה רבינו לא אכל ולא שתה ארבעים יום, היחזיק מעמד? גם לא ישן כל אותו זמן, היוכל לעמוד בכך?!

כיון שנחרד, פסק מדביקותו. כיון שפסק מדביקותו, החל גולש מטה במהירות. ואז נחרד שבעתים: ומה אם יחטיא את כדור הארץ, ויהיה לכוכב אובד בחלל?

רבונו של עולם, רק לא זה. אנא, לכדור הארץ בבקשה!

וה', רצון יראיו יעשה. הנה כדור הארץ תחתיו, כמה רווח לו. ונתקף בעתה: נזכר, ששני שלישים ממנו, ים! רק זה חסר לו, לנחות באמצע האוקיינוס, במים שאין להם סוף! רבונו של עולם, אנא, ליבשה! ואכן, ה' שומע תפילה. יבשה תחתיו...

אוי, רגע, ואם אנחת באמצע המדבר?! אוי, רבונו של עולם, השיבני לביתי! והי נענה לבקשתו. מצא עצמו פסיעה אחת מהמקום בו עלה.

17. קודם שהולכים לישון צריכים להקפיד לקרוא קריאת שמע שעל המיטה בכוונה, ולאחר מכן להתוודות (בימים שמתוודים) ולומר 'אנא בכח'.

ולאחר מכן להשתדל ללמוד משהו כדי שבשעה שנופלת על עיניו השינה תהיה מחשבתו תפוסה בדברי תורה.

וכאשר זוכים לישון כך הנשמה עולה למעלה ומקבלת כחות חדשים, ולמחרת הוא קם עם מדרגה חדשה.

אך, לא תמיד זוכים להרגיש את זה, והרבה פעמים חושבים שאנו תקועים במקום.

ועלינו לדעת: זה לא נכון. כל התקדמות, ואפילו של אינץ' אחד היא חשובה ויקרה מאוד בעיני ה' יתברך.

ובענין זה סיפר הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זיע"א (והגדת, במדבר - עמוד 120), ז"ל:

שמעתי מחותני הצדיק, משל ממשלי רבו: מעשה בצדיק שישב וחשב, הן משה רבינו היה אדם כמוני, ועם זאת התקדש ונטהר כמלאך, ועלה למרום. דבק בשכינה, עלה שמים וירד.

אלה הדברים אשר דיבר משה

והנה בתחילת הפרשה שלנו מתמקד משה רבינו בשני מקומות חדשים שלא מופיעים ב-42 המסעות. ואלו הם: הר האמורי והר שעיר.

והנה, אם כל מטרת המסעות היה לברר את ניצוצות הקדושה, אז בוודאי שבשני המקומות הללו היה בירורים ארוכים וקשים, ולכן הם קיבלו יחס מיוחד.

ובחפשנו בזה מצאנו שהמפרשים התמקדו על הבירורים שנעשו בהר שעיר. ולעומת זאת לא מצאנו שדיברו על הבירורים שנעשו בהר האמורי.

ולכן, לגבי הר האמורי נביא את ארבעת הפסוקים המובאים בפרשתנו, ולאחר מכן נתקדם להר שעיר...

ואלו הם הפסוקים:

א. "פָּנוּ וּסְעוּ לָכֶם וּבֵאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֵל כָּל־שִׁכְנֵי בְּעֶרְבָה בְּהַר וּבְשִׁפְלָה וּבְגִבּוֹ וּבְחוּף הַיָּם אֲרֶץ הַפְּנִיעִי וְהַלְבֹנוֹן עַד הַנְּהַר הַגָּדֹל נְהַר פָּרַת" (דברים א, ז).

מתחילים אנו השבוע בעזרת ה' את חומש 'דברים', הכולל בתוכו את הדברים האחרונים שמסר משה רבינו ע"ה לעם ישראל בימים הסמוכים לפטירתו, החל מראש חודש שבט, ¹⁸ עד ליום פטירתו בתאריך ז' באדר (כמבואר בקידושין לח.).

ובעצם יום פטירתו לא אמר משה רבינו שום דברי תורה ותוכחה, כפי שמפרש רש"י את דבריו של משה רבינו: "בֵּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא אוֹכַל עוֹד לְצֵאת וּלְבוֹא" (דברים לא, ב) - 'לצאת ולבוא' בדברי תורה. מלמד שנסתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה, לקיים מה שנאמר: "ואין שלטון ביום המוות" (קהלת ח, ח).

נמצא, לפי זה, שחומש 'דברים' נאמר במשך שלשים וששה ימים בדיוק, ורמז לכך מוצא האור החיים הקדוש (דברים א, א) במה שנאמר מיד בפתיחת חומש דברים: "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה..." (שם) - 'אלה' בגימטריא שלשים ושש.

מעין החכמה

נשאר. והרשמים מצטרפים. מפסיעה לפסיעה, אנו מתקדמים...

18. כפי שנאמר בפתיחת חומש דברים: "בְּעֶשְׂרֵי עֶשֶׂר חֹדֶשׁ בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים א, א) - והיינו

ברור, שאין זה אלא משל. אבל מה רצה לומר בו? מה ביקש להביע -

שכך נראים אנו כולנו. נוסקים בשעת השינה בלילה (כאשר השינה נעשית מתוך קדושה) ונוחתים למחרת, אבל במרחק פסיעה. משהו

פרשת דברים - ואתן לעשיו את הר שעיר

ד. "ויצא האמרי הישב בקר
ההוא לקראתכם וירדפו אתכם
כאשר תעשינה הדברים ויכתו
אתכם בשעיר עד חרמה" (שם)
פסוק מד)...

ועתה נעבור להר שעיר...

ב. "ונסע מחרב ונגלך את כל-המדבר
הגדול והנורא שהוא אשר ראיתם
דרך הר האמרי כאשר צוה ה' אלקיננו
אתנו ונבא עד קדש ברנע" (יט).

ג. "ואמר אלכם באתם עד הר האמרי
אשר ה' אלקיננו נתן לנו" (שם פסוק כ).

ואתן לעשיו את הר שעיר...

ישראל וכורת עמם ברית 'שישמרו
אמונים להקב"ה'. ובתוך דבריו הוא
אומר להם כך:

ספר יהושע הוא הספר הראשון
בנביאים,¹⁹ ובפרק האחרון שלו
מובא שיהושע (בסוף ימיו) אוסף את עם

מעין החכמה

אשר צריכים לעמוד סביב למטתו, כמו
שמרמו בשלמה. ושלמה באמצע והיינו ס"א.

ובשיר של פגעים יש סי' נגד הגבורים, והששים
וחד הוא עליון שמת וגוי' כאשר
לימדתיך. **ויהושע היה הדור התשיעי לאפרים
בן יוסף**, דהיינו: **יהושע, נון, אלישמע, עמיהוד,
לעדן, תחן, תלח, רפח, בריעה, אפרים**, וכולם
שיום לטובה, שלחמו נגד הפגעים הנוכרים, לכן
זכה להיקרא 'יהושע בן נון', שהוא (בגימטריא)
תקמ"ט **הוא ט' פעמים ס"א כנזכר.**

ומה שקראו משה "עבד ה'" (יהושע א, א), כי זה
ב' פעמים נ"א, שמי שמתפלל בו ומכניע
עצמו כעבדא קמיה מרא, ואומר פעמיים נ"א,
שהוא כחושבנא הנזכר, תפילתו נתקבלת, כמו
שנאמר: "אל נא רפא נא לה וגו'" (במדבר יב, יג).
וכן אומרים בכל התפילות 'יהושע נא למענך
אלקיננו, הושע נא'. והזהיר את יהושע שיהגה
בתורה יומם ולילה, כי יום לילה היינו קל"א,

בראש חודש שבט, שהוא החודש האחד עשר
מחודש ניסן, שהוא ראש החדשים.

19. הגה"ק רבי יצחק צבי בערנפלד זיע"א,
זכה שיתגלה אליו בקביעות
מגיד מן השמים שלימדו תורה. וחלק קטן
ממה שלימדו הוא כתב בספרו מישרים מגיד.
ושם, בתחילת הפירוש לספר יהושע כתב כך:

ואחר כך לימדני סוד יהושע בן נון, נשמתו
והספר אשר בריש כ"ד ספרי קודש,
ואמר: דע לך כי שמו הוא (בגימטריא) שצ"א, והמה
כ"ג פעמים השם אשר ברא שמים וארץ, המרומז
בר"ת: אית השמים ואת הארץ, שהוא סוד
הבריאה (והיינו כ"ג פעמים השם אהו"ה עולה בגימטריא
יהושע). וכ"ג ספרים נכללים בשמו שהוא הכ"ד.

ונזכר לרוב עם שם אביו 'בן נון', כי הוא
שזיכהו לזה, כי כל מי שצריך לעמוד
בראש עם ה', צריך ללחום עם ששים גבורים,

מסילות אל הנפש

פרשת דברים - ואתן לעשיו את הר שעיר

וְאֵתֶּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו, ²⁰ וְאֵתֶּן לְעֵשָׂו אֶת־הָרַר שְׁעִיר לְרִשְׁתׁ אוֹתוֹ,

וְיַעֲקֹב וּבְנָיו יִרְדּוּ מִצְרַיִם" (יהושע כד, ב-ד)...

ומבואר בפסוק שהקב"ה נתן לכל אחד

מבניו של יצחק אבינו חבל

ארץ. ליעקב הוא העניק את ארץ

ישראל, ולעשיו הוא נתן את הר שעיר...

"וַיֹּאמֶר יְהוָשֻׁעַ אֶל כָּל־הָעָם כֹּה אָמַר ה'

אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל, בְּעֵבֶר הַנְּהָר

יִשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תְּרַח אֲבִי אֲבִרָהֶם

וְאֲבִי נַחֲוֹר וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

וְאָקַח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אֲבִרָהֶם מֵעֵבֶר

הַנְּהָר וְאוֹלָהָ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ

כַּנְּעַן וְאֲרָבָה אֶת־זֶרְעוֹ וְאֵתֶּן לוֹ אֶת־יִצְחָק.

מעין החכמה

ולחיים נפוחות. עשיו בהכרתו היה איש מהוגן, אבל עד שיתפסו בולמוסי עד שהתאוה הבלתי מרוסנת הגיעה ואז זרק את הכל לאשפה את החליפה, את השטריימל ואפילו את הכיפה שמתחת השטריימל, ונשכב עם פה פעור וביקש 'הלעיטני נא'... תשפוך פנימה. תאוה...

דעו לכם, אפשר להיות עם ראש שראוי להיקבר במערת המכפלה במחיצת האבות הקדושים - ולהשאר עשיו!

ואם אתם רוצים לשמוע על עוד עשיו קטן, אספר לכם:

היתה זו שעת לילה מאוחרת, קרוב לחצות. הרחובות היו ריקים מאדם והאיש עמד לחפש מנין ליד הישטיבלאך - מאה שערים, בימים ההם לא היה קל לאסוף מנין אנשים בשעה מאוחרת שכזו.

ר' איד! ר' יהודי! התפללת כבר מעריב? אתה הששי, חסרים לו עוד ארבעה בני אדם, חכה, עוד מעט יהיה לנו מנין שלם, צעק האיש שיצא לרחוב ללקט אנשים. לאחר חצי שעה השיג מנין שלם.

גם אני הייתי שם. ראיתי איך שהאיש קיבץ את המנין במאמץ רב - התחיל ר' שלום

להחליש כח השטן היצר הרע ששמו כחושבנא דין, ולא יאבד ח"ו את מה שזכו שמונה דורות לפניו לשלוט על הסי"מ... עי"ש באורך.

20. וְאֵתֶּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו - הקב"ה נתן במתנה ליצחק אבינו שני בנים, את יעקב ואת עשיו.

שני הנערים (יעקב ועשיו) גדלו ביחד, והיו הולכים ביחד לבית ספר. לגביהם הלימודים לא היוו כלל בעיה, מכיון שלשניהם היה מוחין גדולים ועצומים מאוד... אך בעוד שיעקב זכה ומעשיו היו מרובים מחכמתו, אצל עשיו החכמה היתה מרובה מהמעשים.

ומכיון שכן, למראה עינים, ההבדל שהיה ביניהם היה הבדל דק מאוד, וכמו שאמר הרה"ק הרבי ר' בונם זצלה"ה אל תחשבו שעשיו היה נראה כאיכר מגושם אלא היה לבוש לבנים ואומר תורה בשלש סעודות (והובאו דבריו בי"ש משמואל, פרשת תולדות, שנת תרע"ד).

ובסגנון דומה אמר הגה"צ רבי שלום שבדרון זיע"א (הובא בקול חוצב - עמוד 314), וז"ל:

עשיו לבש חליפה ארוכה, קנה שטריימל וכובע רחב ממדים. אל נטעה ונחשוב שעשיו הלך ברחוב עם בקבוק אלוהול, עינים אדומות

יְרֹשָׁה לַעֲשׂוֹ נִתְּתִי אֶת־הָרַ שְׁעִיר" (דברים

ב, ד-ה)...

ומכיון שכך, הר שעיר נהפך להיות

מרכזו כחו של עשיו... ומכיון

שכך היו בו הרבה ניצוצות לברר...

ועם ישראל החלו בעבודת הבירורים...

וכך נאמר בפרשתנו:

"וְאֶת־הָעַם צו²¹ לְאמֹר אַתֶּם עֲבָרִים בְּגִבּוֹל

אֲחֵיכֶם בְּנֵי עֲשׂוֹ הַיְשָׁבִים

בְּשִׁעִיר וַיִּירָאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד.

אֶל תִּתְּגַרוּ בָם כִּי לֹא אֶתֶן לְכֶם

מֵאֲרָצָם עַד מִדְרָךְ כַּף רִגְלֵי כִּי

הקפה משלש רוחות...

שארך ארבעים שנה, ובו הם עברו דרך

42 מקומות.

ואם נתבונן במסע שהם עברו נבחין

שהר שעיר מופיע לאורך כל השנים!

ולפני שנמשיך נחזור:

בט"ו בניסן שנת 2448 לבריאת העולם

יצאו עם ישראל מארץ מצרים

והחלו במסעם לארץ ישראל, מסע

מעין החכמה

הקהל המתין בשקט, המום, מצפה להתפתחות

הבאה. ר' צדיק הרים את קולו: אהה,

יש לך יארציית ואתה מחכה עד שעה מאוחרת

בלילה, דוקא בגלל זה לא מגיע לך...

דחה אותו, ר' צדיק, בשתי ידים והתחיל

בהפגנתיות... יוהא רחום יכפר עוון...

סיים ר' שלום בניגון מלא כאב: נעמדתי על

רגלי והכרזתי בקול: עשיו מתפלל

מעריב!... ויצאתי מבית הכנסת...

כי כאשר יודעים הרבה חכמה, ולא מצליחים

להתאים את המעשים לערך החכמה, הרי

זה פילוסופיה בעלמא!

21. בכל התורה כולה ישנן שבע פעמים

את המילה 'צו'. הראשון - 'צו

את אהרן, ועוד חמש פעמים - 'צו את בני

ישראל, והאחרון זה הפסוק שלנו - 'ואת

העם צו'.

לסלסל בקולו - כשנמצאו העשרה, נכנסנו

כולנו לתוך בית הכנסת, ור' צדיק שלנו שאסף

את המנין, ניגש לעמוד.

באותו רגע הגיח מהסמטה הסמוכה איש בגיל

העמידה. הוא היה לבוש חליפה בהירה

והבוש כובע קש. האיש נכנס פנימה לתוך בית

הכנסת בריצה. נשימותיו היו כבידות.

מיד ניגש לעמודי וביקש מהחזן בקול מלא

תחנונים: ר' צדיק, יש לי היום יארציית

של אבי. רצוני להתפלל לפני העמודי. שקט

השתרר בבית הכנסת. הקהל המתין. ר' צדיק

הגביה את ראשו ונעץ בו מבטים מלאי

תמיהה: אני עובד חצי שעה למצוא מנין

ואתה בא ברגע האחרון ומבקש לחטוף ממני

את העמודי?! לך תחפש מקום אחר... האיש

השתומם: אבל יש לי חיוב. באתי ממרחק כי

חשבתי אולי אצליח למצוא מנין להתפלל

לעיני אבי ז"ל... עשה לי טובה! אנא!

ונפרט:

אָחִינוּ בְּנֵי עֲשׂוֹ הַיְשָׁבִים בְּשַׁעִיר מִדְרָךְ
הַעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֵצִין גָּבֵר וּנְפוֹן וּנְעֵבֵר
דְרָךְ מִדְבַר מֹאֲב" (שם פסוק ח).

עם ישראל הקיפו את הר שעיר משלשה צדדים: מערב, דרום ומזרח...

וכדי להשלים את המהלך נשאר להקיף את הר שעיר מצד צפון. והקב"ה פונה למשה ואומר לו: "רַב לָכֶם סָב אֶת-הָהָר הַזֶּה פָּנּוּ לָכֶם צָפֹנָה" (שם פסוק ג) -

מספיק להתעסק עם הר שעיר, תתקדמו הלאה לכיוון ארץ ישראל, ועם ישראל המשיכו בדרכם ישר לגבול ארץ הבשן...

כאשר יצאו עם ישראל ממצרים הם הלכו לכיוון מערב הר שעיר, ²² והמסע הזה נכתב כך: "אָחַד עֲשָׂר יוֹם מִחֹרֵב דְרָךְ הַר שַׁעִיר עַד קֵדֶשׁ בְּרִנְעַ" (דברים א, ב).

ומשם הם פנו לצד דרום, וכך נאמר: "וּנְפוֹן וּנְסַע הַמִּדְבָּרָה דְרָךְ יַם סוּף פֶּאֶשֶׁר דְבָר ה' אֵלַי וּנְסַב אֶת-הַר שַׁעִיר יָמִים רַבִּים" (שם ב, א). ²³

ואמרו במדרש ²⁴ שהם שהו בצד דרום של הר שעיר במשך 38 שנה!

ואז הם פנו לצד מזרח, ושוב הם נתקלים בהר שעיר! שנאמר: "וּנְעֵבֵר מֵאֵת

בבקשה לקנות מהם לחם ומים

מֵאֲתָם בַּכֶּסֶף וְאֶכְלֹתֶם וְגַם מֵיִם תִּכְרוּ מֵאֲתָם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם" (דברים ב, ו). ²⁵
ולכאורה צריך להבין:

א. הרי היה לעם ישראל אוכל ושתיה בשפע ומדוע הקב"ה אמר להם לקנות מבני אדום?
ב. למה הפסוק טרח לכתוב 'וְאֶכְלֹתֶם' ו'שְׁתִיתֶם', והרי זה הוראות שימוש פשוטות?

כל הפסוקים שהובאו בקטע הקודם כתובים בפרשתנו, ואחר שמשה רבינו אמר אותם לעם ישראל, המשיך ואמר:

הקב"ה לא נתן לנו רשות לעבור דרך ארץ אדום והר שעיר, אך למרות זאת הוא ציוה אותנו לקנות מהם אוכל ומים. וזה שנאמר: "אֶכֶל תִּשְׁבְּרוּ

מעין החכמה

24. ילקוט שמעוני (שמות רמז תכד).

25. וכך פירש רש"י (דברים ב, כט): 'פֶּאֶשֶׁר עֲשׂוֹ לִי בְנֵי עֲשׂוֹ - לא לענין לעבור את ארצם אלא לענין מכר אוכל ומים.

22. מהר חורב שבדרום הלכו צפונה דרך המורדות המערביים של הר שעיר עד קדש ברנע.

23. ופירש רש"י, וז"ל: 'וּנְסַב אֶת-הַר שַׁעִיר' - כל דרומו עד ארץ מואב.

פרשת דברים - ועלו מושיעים בהר שעיר

ועלו מושיעים בהר שעיר...

גדולה לתקן שם הכל כי תיכף אחר גלות אדום יהיה ביאת המשיח, וממילא היו צריכים לתקן שם הכל בזמן הגלות, והיינו 'רב לכם טוב את ההר הזה'.

וקאי נמי על מה דאיתא בקדמונים שהיו צריכים לסבוב שם זמן רב כדי לתקן הכל על העתיד בסוף הגלות מפני שאדום יהיה סוף הגלות ואחר זה יהיה ביאת המשיח וממילא היו צריכין לסבוב שם זמן רב ולבדוק בחורים ובסדקין כדי לתקן הכל בתכלית השלימות ויבוא מלך המשיח אחר כך...

ומבואר בהמשך דבריו, שאם עם ישראל היו מקיפים את הר שעיר גם מצד צפון הם היו מבררים את כל ניצוצות הקדושה הטמונים בתוך עשיו, והיתה נגמרת עבודת הברורים וממילא היתה הגאולה, אך הקב"ה לא רצה בזה, ולכן הוא ציוה לדלג על צד צפון ולהמשיך הלאה.

ועתה הדבר שנותר לנו לברר הוא את צד צפון של הר שעיר, ואחרי

ישב הגה"ק רבי אהרן מבעלז זיע"א ודרש:²⁶ הרבה אומות שהציקו לעם ישראל קמו במהלך הדורות, מצרים, בבל, מדי וכו'... וכל זמן שהיה טמון בתוך אותה אומה ניצוצות קדושה היא החזיקה מעמד. אך ברגע שהסתלקו ממנה הניצוצות היא קרסה וירדה מחשיבותה.

ומכל האומות ישנה אומה אחת יוצאת דופן והיא האומה של בני עשיו. בתוך האומה הזו טמונים ניצוצות קדושה רבים מאוד, שמכחם הם יחזיקו מעמד עד זמן ביאת המשיח.

הקב"ה אב הרחמן מרוב רחמיו על עם ישראל רצה להחליש את כחם, וצויה את עם ישראל שיקיפו את הר שעיר משלש רוחות, שבזה ביררו ניצוצות רבים מעשיו.

ולתוספת הסבר נביא את לשונו (של רבי אהרן מבעלז):

'הענין מה שסיבבו כל כך זמן רב, כי שעיר הוא אדום, ואדום יהיה סוף כל הגלויות, ולכן היה להם עבודה

מעין החכמה

שהרי כתיב: "וימאן אדום נתון ישראל עבור בגבולו" (שם פסוק כא), אבל מוסב הוא אי"אוכל בכסף תשביירי וגו'" (דברים ב, כח) - כלומר כאשר מכרו לי בני עשיו אוכל ומים...
26. לקט אמרי קודש (בעלז, חלק ה - עמוד טו).

וביתר ביאור כתב החזקוני (שם), וז"ל: 'פֶּאֶשֶׁר עֵשׂוֹ לִי בְּנֵי עֵשׂוֹ, פִּירֵשׁ רִשְׁיִי: לא לענין לעבור את ארצם אלא לענין מכר אוכל ומים. כלומר 'כאשר עשו לי בני עשיו אינו מוסב אי"אעברה נא בארצך" (במדבר כ, יז),

שנגמור לברר את צד צפון יתגלה ונותר לנו לברר כיצד אפשר לברר את המשיח...
 צד צפון...

אוכל תשברו מאתם...

יושלם הבירור מהם, וכעת העבודה שלכם היא לברר מאתם את הניצוצות על ידי אכילה בקדושה.

ובכן זאת עשו "אכל תשברו מאתם בַּפֶּסֶף וְאֶכְלֶתֶם" (דברים ב, ו), הכוונה 'אכל תשברו' - שבירה ממש, 'בַּפֶּסֶף' - בעת כוספיקם ותשוקתכם חזק, אז תשברו התאוה, ובזה תשברו הניצוץ מאתם ממש ואז 'אֶכְלֶתֶם'.

"וְגַם מֵיָמִים תִּכְרֹוּ מֵאֲתֶם בַּפֶּסֶף וּשְׂתִיתֶם" (שם) - וגם מים שאין בו תאוה כל כך עם כל זה תכרו מלשון 'פור' שהוא כלל המדות ('מדה' פירושה משקל או נפח), היינו שתשתו במדה...

ועל ידי כך, על ידי מעשה ידיך שאתה עושה באכילה ושתייה וכל עסקי העולם לשם שמים, אתה מברר את הניצוצין הנידחים...

ומכיון שכך נכתוב מעט על עבודת האכילה...

ומצאנו להגה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זיע"א שכתב שעל ידי עבודת האכילה אפשר לזכות לכך. והיינו שכאשר אדם זוכה ואוכל בקדושה ובטהרה, ולשם שמים, הוא גורם לברר את צד צפון של הר שעיר, וכך הוא כתב (אגרא דכלה, פרשת דברים - ד"ה 'אוכל תשברו'):

הנה ידוע זה כל עבודת עם ה' לברר מכל אומה חיות ניצוצי הקדושה אשר בתוכם, ואז כאשר יוגמר הבירור ינתנו האומות למרמס רגליהם כי יתבטלו באין להם חיות.

והנה הבירור הוא על ידי כל אוכל ומשקה אשר יאכל וישתה האדם בכוונתו לקיים רצון בוראו, וכאשר הוא יאכל בכוונה זו אז יתברר הניצוץ האלקי שבתוכו.

והקב"ה אמר להם ישראל:

דעו לכם כי עדיין לא הגיע זמן ירושת ארץ אדום עד אחרית הימים שאז

צדיק אוכל לשובע נפשו

בפרשת שלח לך מצוה אותנו התורה הקדושה: "וְהָיָה בְּאֶכְלֶכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תִּרְיֶמוּ תְרוּמָהּ לָהֵ" (במדבר

בדרשה שמסר אבא מארי ע"ר רבינו ירום מיכאל אברג'ל זיע"א אמר (אמרי נועם, שלח לך - מאמר ז), "וז'ל:

בירור והפרדת החלק הרע שבמאכלים נעשה בראש ובראשונה על ידי שמברכים בכוונה גדולה על כל מאכל ומאכל את ברכת הנהנין הראויה לו לפי תקנת רבותינו הקדושים אנשי כנסת הגדולה.

אך לא די בזה. בנוסף לכך שאדם צריך לברך בכוונה גדולה על כל מאכל שהוא אוכל, גם עצם אכילתו צריכה להיות בקדושה גדולה, משום שיהודי צריך להיות ניכר ביהדותו לא רק בשעה שהוא לומד תורה ומתפלל, אלא גם בשעה שהוא עוסק בדברים גשמיים וענייני העולם הזה, כגון בשעת האכילה.

כשיהודי אוכל במתינות וברוגע, ולא בזלילה והלעטה ח"ו כעשוי

הרשע שנאמר בו: "הֲלֹעִיטֵנִי נָא מִן הָאָדָם הָאָדָם הָאָדָם הִנֵּה" (שם כה, ל), וכן כשהוא אוכל בכמות סבירה רק כפי צורך שביעתו, בבחינת: "צדיק אוכל אכילה נפשו" (משלי יג, כה), ולא אוכל אכילה גסה ומעמים על עצמו מעבר למה שגופו צריך באמת - בזה ניכר לכל שיהודי אמיתי אוכל כאן ולא גוי מופקר.

עלינו לדעת שיש לאכילה של האדם השפעה עצומה על כל שאר עבודת ה' שלו, משום שמכל מאכל ומשקה שאדם אוכל ושותה נוצר דם בגופו, ומהדם שזורם בעורקיו גופו מקבל את כל חיותו,

טו, יט). לפי פשוטו של מקרא, בפסוק זה התורה מצוה אותנו שכאשר נלוש עיסה כדי לאפות ממנה לחם, נפריש מהעיסה תרומה לה', דהיינו הפרשת חלה. אולם בנוסף לדרך הפשט, יש בפסוק זה רמז נפלא בעבודת ה'.

בלשון התורה הקדושה כל סעודה, גם אם היא כוללת בשר ודגים ושאר מטעמים, נקראת בקצרה 'לחם', כמו שנאמר: "וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בְּהָרַ וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לְאָכֵל-לֶחֶם..." (בראשית לא, נד), ומפרש רש"י שם: '**כל דבר מאכל קרוי לחם**'. והסיבה לכך: משום שהבסיס העיקרי של כל סעודה, אשר ממנו עיקר שביעתו של האדם, זהו הלחם.

לפי זה יש לומר, שמה שנאמר בפרשתנו: 'וְהָיָה בְּאֹכְלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תִּרְיָמוּ תְרוּמָהּ לַה'', בא לרמוז לכל אחד מאתנו שכאשר ניגש לאכול סעודה כל שהיא, נאכל אותה בקדושה גדולה, כדי שעל ידי זה נרומם (תרומה' לשון הרמה) ונגביה אותה לה', ומדבר חומרי ומגושם נהפוך אותה לדבר רוחני וקדוש. כי כל המאכלים ביסודם יונקים את חיותם מצד הקליפה, וכשיהודי אוכל אותם בקדושה הוא מברר ומפריד מהם את החלק הרע שטמון בהם, ומרומם ומגביה את החלק הטוב שבהם לצד הקדושה.

רוחניים - לימוד תורה, תפילה, צדקה וכדומה - הולך ומתמעט.

כשאדם אוכל בקדושה, אכילתו מכניסה בקרבו כחות מחודשים לעבודת

הבורא. לעומת זאת, כשאדם אוכל שלא בקדושה, ומרוב תאותו ממלא את כריסו ברעבתנות רבה, לא די שאכילתו לא יכולה להכניס בקרבו כח לעבודת הבורא, אלא גם מפילה עליו עייפות גדולה וכבידות נוראה. לכן מי שרואה שאכילתו מפילה עליו שינה, שהיא אחד ממשים ממיתה (ברכות נז:), ומביאה רוח רעה - סימן שהוא לא אוכל מספיק בקדושה.

נמצא שחלק נכבד מעבודת ה' של האדם תלוי מאוד בקדושת האכילה שלו, ונרמז הדבר במה שאמרו חז"ל (פסחים קא.): 'אין קידוש אלא במקום סעודה', כלומר, עיקר השגת הקדושה תלויה במדת התקדשותו של האדם בשעה שהוא אוכל את סעודתו...

כמה פרטים בעבודת האכילה...

ולאחר מכן צריך לעצור רגע ולחשוב, 'איזו ברכה מברכים על המאכל הזה או השתיה הזו'.

כמו שנאמר: "כִּי הָדָם הוּא הַנֶּפֶשׁ" (דברים יב, כג), וכן נאמר: "כִּי נֶפֶשׁ הַבֶּשֶׂר בְּדָם הוּא" (ויקרא יז, יא), כלומר, כל חיותו הגשמית של האדם תלויה בדם שזורם בגופו.

וכשאדם אוכל בקדושה ועל ידי זה מברר ומפריד את החלק הרע שבמאכלים שהוא אוכל וניזון רק מהחלק הטוב שבהם כנ"ל, נוצר בגופו דם מזוכך. וכשהגוף מקבל את חיותו מדם מזוכך, ממילא נטיותיו החומריות, תאוותיו ויצריו מועטים מאוד, ויש לו נטיה גדולה מאוד לדברים רוחניים.

לעומת זאת, כשאדם אוכל שלא בקדושה, והחלק הרע נשאר טמון במאכלים שהוא אוכל, נוצר בגופו דם עכור ומזוהם שדבוק בו הרבה רע. וכשהגוף מקבל את חיותו מדם עכור ומזוהם, ממילא כל כולו נוטה אך ורק לדברים חומריים ותאוות מגונות, והיצרים שבו קשים ומרים, והחשק שלו לדברים

בשעה שיהודי רוצה לאכול או לשתות הדבר הראשון שמוטל עליו לעשות הוא לבדוק את כשרות המזון.²⁷

מעין החכמה

27. **אבותינו** ואמותינו הקפידו כל כך על טהרת השולחן, על כשרות

מהודרת. כל רב בישראל יכול היה לאכול על שולחנם בלי פקפוק, בלי חשש! מי העלה כלל

שמי שמזלזל בנטילת ידים יבוא לידי עניות. מאידך, 'מי"ם' - ראשי תיבות: 'מעושר מתנות ידיך', לרמוז שמי שנוטל ידיו עם הרבה מים יזכה לעשירות, כפי שהעיד רב חסדא על עצמו שהיה מקפיד ליטול ידיו עם מלא חֲפָנִים של מים, ולכן נתנו לו מן השמים מלא חֲפָנִים של טובה ועשירות (שבת סב:).

לכן כשאדם מזדמן לסעודה כל שהיא, לא יתעצל לקום למקום הברז וליטול ידיו, לאכול פת, ולבסוף גם לברך ברכת המזון בשמחה גדולה, ובזכות כך הקב"ה ישפיע לו שפע פרנסה.

ואז, אחר שהתברר לו סוג הברכה שהוא צריך לברך, יברך לאט ובמתנות... ולאחר מכן יאכל בנימוס ובדרך ארץ, ויברך ברכה אחרונה כראוי.

ואם הוא רוצה לאכול לחם, צריך ליטול ידים קודם האכילה.

ובמאמר מוסגר: כל הזהיר בקיום מצוה זו (של נטילת ידים), מלבד שכרו האמיתי המחכה לו בעולם הנצח, מקבל הוא גם 'שביבי שכר' בעולם הזה.

נטילת הידים לפני אכילת הפת היא סגולה לפרנסה בשפע. לכן 'על נטילת ידים' - ראשי תיבות: 'ענ"י', לרמוז

מעין החכמה

שם משגיח שיש בו שלשה דברים: א. שיהיה ירא שמים. ב. שיהיה בקי בהלכה. ג. שיהיה נמצא בפועל ממש (בגופו) במקום (כפי דרישת ההלכה)...

ופשוט, שאם חסר אחד מהתנאים הללו אין למקום כשרות כלל, ואיך אפשר לאכול שם!?

פעם דיברו בתקשורת על מכת העלמות הכלבים המסתורית בכרכים הגדולים. שאלו בעלת כלב שנעלם, מהי הרגשתה.

'מה אומר לכם', ענתה, 'כשאני עוברת ליד שווארמה, אני שואלת את עצמי אם זה לא הכלב שלי...'

זה מזעזע, אבל גם מעורר מחשבה... (מעין השבוע - בראשית עמוד שלט, לגאון הרב שלום מאיר ולך שלי"א).

בדעתו אפשרות של אכילת נבילות וטריפות, חלילה, שלא לדבר על בשר חזיר, או לאזנים שכך שומעות, לעינים שכך רואות!

אבל יש יהודים טובים, נפלאים, שומרי תורה ומצוות, המקפידים על כשרות, ולא יעלה בדעתם להתגאל בבשר פיגולים חלילה, אך מוכנים הם 'לקנות מנה' בדוכן שמתנוסס עליו שלט 'כשר'...

מוכנים לקנות במכולת מוצר שכתוב עליו 'כשר'...

להיכנס למסעדה כזו בלי לשאול: 'מי ערב כאן לכשרות?'

השלט 'כשר' לא מעיד על כלום! כדי שמסעדה, אולם, בית קפה (או כל מוצר שיהיה) - יהיה באמת כשר צריך שיהיה

ואז יאכל במתינות, ובישוב הדעת. בלי לחץ וללא בהלה.

ולאחר מכן חשוב לומר דבר תורה על השולחן, כי על ידי שאומרים דבר תורה על השולחן, הוא נהפך להיות שולחנו של הקב"ה, וכל מי שאכל עליו כאילו אכל משולחנו של הקב"ה, כמו שאמרו חז"ל (אבות פ"ג מ"ג): **שלשה שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו משולחנו של מקום ברוך הוא**, שנאמר: **"וַיִּדְבֹר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'"** (יחזקאל מא, כב).

ואז, יטול ידיו במים אחרונים ויברך ברכת המזון...

ואחר נטילת ידים, ישב ויבצע על הלחם, **ויטביל אותו ג' פעמים במלח**. וגם זו סגולה לפרנסה, שהרי 'לחם' עולה בגימטריא שלש פעמים שם הוי"ה, וכן 'מלח' עולה בגימטריא שלש פעמים שם הוי"ה, ושניהם יחדיו עולים בגימטריא שש פעמים שם הוי"ה כמספר 'יוסף' - כדי לרמוז שמי שמקפיד שיהיה על שולחנו **כל שעת הסעודה ובשעת ברכת המזון**, לחם ומלח, יזכה תמיד לפרנסה בשפע גדול כיוסף הצדיק, שאפילו בזמן שבכל העולם כולו היה רעב גדול - מחסני התבואה של יוסף היו מלאים כל טוב, והיה מוכר תבואה לכל אנשי העולם, כמו שנאמר: **"ויוסף הוא השליט על הארץ, הוא המשביר לכל עם הארץ"** (בראשית מב, ו).

אכילה בקדושה - החיבור האמיתי

מגלה לנו רבי נחמן שעל ידי האכילה בקדושה אפשר לזכות להשראת השכינה כפשוטו ממש.

וכמו כל דבר רוחני גם לקבלה עצמה ולרצון יש כח עצום.

כשיהודי משתוקק ונכסף לאכול בקדושה, גם אם לבינתים הוא לא כל כך מצליח, עצם הרצון לכך כבר מושך עליו קדושה.

ונסיים את המאמר בדבריו של הגה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א:²⁸ **'דע, שעל ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין, בבחינת: "וַיֵּאמֶר לָהּ בַעַז לְעַת הָאֲכָל גֹּשֵׁי הָלֶם"** (רות ב, יד). **'לְעַת הָאֲכָל' דייקא, היינו על ידי האכילה 'גֹּשֵׁי הָלֶם' - דא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.**

מעין החכמה

28. **ליקוטי** מוהר"ן (קמא, תורה סב - אות א).

פרשת דברים - העולה מן האמור להלכה ולמעשה

כשר, כבר נתנה לו כח לעמוד בנסיון הרעב... ומשם נפתח לו השביל להאיר באור החיים.

ועתה מובן הסיפור של ברני (שאתו פתחנו את השיחה). עצם הקבלה שהוא קיבל על עצמו לאכול פעם אחת

העולה מן האמור להלכה ולמעשה

ד. לעומת זאת, כשאדם אוכל שלא בקדושה, והחלק הרע נשאר טמון במאכלים שהוא אוכל, נוצר בגופו דם עכור ומזוהם שדבוק בו הרבה רע. **וכשהגוף מקבל את חיותו מדם עכור ומזוהם, ממילא כל כולו נוטה אך ורק לדברים חומריים ותאוות מגונות, והיצרים שבו קשים ומרים, והחשק שלו לדברים רוחניים - לימוד תורה, תפילה, צדקה וכדומה - הולך ומתמעט.**

ה. בירור והפרדת החלק הרע שבמאכלים נעשה בראש ובראשונה על ידי שמברכים בכוונה גדולה על כל מאכל ומאכל את ברכת הנהנין הראויה לו לפי תקנת רבותינו הקדושים אנשי כנסת הגדולה.

ולכן קודם שיהודי רוצה לאכול או לשתות, הדבר הראשון שמוטל עליו לעשות הוא לבדוק את כשרות המזון. ולאחר מכן צריך לעצור רגע ולחשוב, 'איזו ברכה מברכים על המאכל הזה או השתיה הזו. ואז, אחר שהתברר לו סוג הברכה שהוא צריך לברך, יברך לאט ובמתנות... ולאחר מכן יאכל בנימוס ובדרך ארץ, ויברך ברכה אחרונה כראוי.

א. אחת מהעבודות המוטלות על כל יהודי היא עבודת הבירורים - **לברר את ניצוצות הקדושה המופזרים בתוך העולם הגשמי שלנו.** וכאשר עם ישראל יסיימו לברר את כל הניצוצות הקדושים תגיע הגאולה.

ב. בשעה שיהודי רוצה לאכול או לשתות עליו לדעת **שבתוך האכילה והשתיה הזו טמונות הרבה ניצוצות קדושה, ולכן מוטל עליו לאכול מתוך קדושה.**

כל אחד מאתנו צריך לדעת שכאשר הוא ניגש לאכול סעודה כל שהיא, הוא צריך לאכול אותה בקדושה גדולה, כדי שעל ידי זה נרומם את המאכל ומדבר חומרי ומגושים נהפוך אותה לדבר רוחני וקדוש.

ג. כשאדם אוכל בקדושה על ידי זה מברר ומפריד את החלק הרע שבמאכלים שהוא אוכל וניזון רק מהחלק הטוב שבהם כנ"ל, וממילא נוצר בגופו דם מזוכך. **וכשהגוף מקבל את חיותו מדם מזוכך, ממילא נטיותיו החומריות, תאוותיו ויצריו מועטים מאוד, ויש לו נטיה גדולה מאוד לדברים רוחניים. והאכילה הזו מכניסה בקרבו כחות מחודשים לעבודת הבורא.**

ז. ובנוסף צריך להיזהר לאכול במתינות וברוגע, ולא בזלילה והלעטה ח"ו, וכן לאכול בכמות סבירה רק כפי צורך שביעתו ואז יאכל במתינות, ובישוב הדעת. בלי לחץ וללא בהלה. ובזכות שאדם מקפיד על כשרות המזון, ברכות הנהנין בכוונה ואכילה בדרך ארץ ובנימוס יזכה להשראת השכינה.

ו. אך לא די בזה. בנוסף לכך שאדם צריך לברך בכוונה גדולה על כל מאכל שהוא אוכל, גם עצם אכילתו צריכה להיות בקדושה גדולה, משום שיהודי צריך להיות ניכר ביהדותו לא רק בשעה שהוא לומד תורה ומתפלל, אלא גם בשעה שהוא עוסק בדברים גשמיים וענייני העולם הזה, כגון בשעת האכילה.

עיר	כתובת	יום	שעה	איש קשר	טלפון
אבני חפץ	בית המדרש 'שלהבת י-ה'	א	21:00	הרב רוני הורביץ	050-3233102
אופקים	החיד"א 6, ביכנ"ס 'זוהר ישראל'	א-ה	18:30	הרב יוסי בן שלומון	054-7151732
אילת	אטר 6, ביכנ"ס היכל שלמה	א	בין מנחה לערבית	הרב שלמה פרץ	053-8805657
אלקנה	פלח הרימון 16 משפ' אלבו	ב	21:30	הרב אברהם עמר	054-3256564
אשדוד	ביאליק 9/3 משפ' קדוש	א	20:00	הרב יגאל קדוש	053-3148478
אשדוד	הרפואה 7, ביכנ"ס בבית החולים אסותא	שבת	לפני מנחה	הרב נתנאל רביבו	050-4195555
אשקלון	דבורה הנביאה 12 ביכנ"ס 'בנים של מלך'	א	20:30	הרב דניאל מכלוף	052-7016584
בני ברק	יצחק ניסים 13 ביכנ"ס שערי רחמים	ב	20:00	הרב מאיר	055-6751298
בת ים	הנביאים 50, ביכנ"ס 'אור החמה'	ב	21:00	הרב רזיאל אלול	052-7102245
חולון	מסילת העולים 2, ביכנ"ס 'משכן מאיר'	שבת	לפני צאת השבת	הרב גבריאל סעדון	050-2311542
ירושלים	האדמו"ר מזוועהיל ביהמ"ד מעין גנים	א-ה	14:30	הרב ישראל תורג'מן	052-7650390
ירושלים	מזל טלה 1 ביכנ"ס זכור לאברהם	שבת	10:30	הרב ישראל תורג'מן	052-7650390
כפר יונה	שוהם 27	ד	20:30	הרב יוסף מגר	050-6277642
לוד	ביכנ"ס 'חסדי יהושע'	שבת	17:00	הרב יהושע מימון	050-7271108
מוצהר שחר	בניהמ"ד הסמוך לביכנ"ס של הישוב	א, ג, ד, ה	19:30	הרב דוד מלכה	052-6175267
מצפה רמון	נחל רעף 8, ביכנ"ס 'אחוות דניל'	א	19:30	הרב נאור מאיר גנון	050-4941444
נתיבות	האר"י	א-ה	20:00	הרב כפיר גרשטיין	054-8431096
נתיבות	הרב צבאן ביכנ"ס 'אור גני'	א-ה	20:00	הרב שלמה סופר	050-2232051
עכו	בורוכוב 16 ביכנ"ס 'מטה אהרון'	א	20:00	הרב מימון אבוטבול	054-7547136
עתלית	הזית 208, ביכנ"ס 'תפארת ישראל'	א-ה	אחרי מנחה	הרב יגאל ממן	052-7678226
פתח תקוה	קיבוץ גלילות 17, ביכנ"ס הראל	ג	20:15	הרב יוסף ניסים צברי	052-7144159
צפת	דוד רמז 54, ביכנ"ס 'שערי צדק'	א-ה	לאחר התפילה	הרב שלמה דרעי	054-8578385
קרית ים	ליהמן 28, ביכנ"ס 'אהבת ישראל'	ה	21:00	הרב אל-חי כהן	054-8493880
קרית מלאכי	כרמי הנדיב, ביכנ"ס 'נחלת אשר'	א-ו	04:30	הרב אוריאל	052-4315009
קרית שמונה	מקורות 1, הקריה הצפונית	א-ד	20:00	הרב יצחק ממן	055-6790302
ראש העין	המריק"א 10 ביכנ"ס משכן משה	א-ו	09:00	הרב יצחק	054-2276662
ראש העין	גרטרוד עליון ביכנ"ס אהבת אחים	שבת	12:30	הרב יצחק	054-7708303
ראשון לציון	דרור 7, ביהכנ"ס 'שאגת אריה'	ב	19:00	הרב יעקב שלומון	052-7648766
ראשון לציון	העליה 5, ביכנ"ס 'מורי שלם'	ג	19:30	הרב משה ניזרי	
רחובות	הרצל 141, ביכנ"ס 'שונה הלכות'	א-ה	אחרי מנחה	הרב ראובן כהן	052-6059802
רמת ישי	הפרגים 19, ביכנ"ס 'זכור לאברהם'	ד	20:30	הרב יהודה הררי	052-6074726
שתולה	בבית הכנסת המקומי	א-ד	אחרי מנחה	הרב אסף עזריאל	050-6221515
תל אביב	חיים בר לב 79	א	19:30	הרב אליהו רן דואק	052-6005582
תל אביב	מנחם וטוביה מדמן 33, כולל 'השלום'	א	21:00	הרב יובל נגר	058-4025651
תל אביב	בלבול 1 ביהמ"ד 'אורות התקוה'	א-ה	20:30	הרב חיים לוי	054-5915750
תל אביב	ההגנה 130, ביכנ"ס 'זכור לאבנר'	ג	19:45	הרב אמיתי חרזי	053-7220906
תל אביב	קבוץ גלילות 118 ביכנ"ס 'שער אושר'	ב	20:00	הרב שמעון פנחסוב	054-3142010
תל אביב	מנחם מדמן 17, ביכנ"ס 'קהילת יעקב'	ב	אחרי ערבית	הרב רחמים נימי	050-6656440
תלמים	הגן הישן	ה	22:30	הרב דניאל יום טוב	052-7176796
כפר סבא	בביה"נ ישראל (רומנים) שאול המלך 5	א	20:00	הרב יעקב מזרחי	052-7080500
כפר סבא	ברח' המעלות 1/6	ב	20:30	הרב יואל אברהם	054-6415100
רמלה	ביה"כ בירכת שרה רח' סלח מנשה 8	שבת	06:00	הרב חיים הראל	050-4155905
קרית באליק	רח' החרמון 1 ביהכ"נ אביר יעקב	א	אחרי מנחה	הרב חיים קסלטי	054-7704674

שיעורים בתורת אבינו מו"ד
הרב יורם מיכאל אברג'ל זע"א
08-37-40-200

הזדמנות נדירה!

אנחנו עומדים לקראת
הדפסת ספרים חדשים
מבית המדרש המאיר לארץ

הקדישו כעת את הספרים
לברכה, הצלחה או לע"נ יקיריכם

ניתן לבחור סוג הקדשה:
שורה / רבע עמוד / חצי עמוד / עמוד
לפרטים: 08-37-40-200

www.hameir-laarets.org.il
08-37-40-200

ללמוד
מכל הטוב
שביהדות

אצל!

סט מחזורים מהודרים

10 כרכים | עור אומנותי עבודת יד | מבחר דוגמאות

- כל ספרי הוצאת המאיר לארץ • ספרי קודש • ספרי קריאה
- ספרי ילדים • סידורים/תהלים/מחזורים • תמונות צדיקים
- מחלקת כריכות עור אומנותי • מוצרי יודאיקה • טליתות
- כיפות • מחלקה לסופרי סת"ם ועוד

מרכז הפצה המאיר לארץ

הקציר 666, נתיבות | 08-37-40-200
המגינים 6, קרית אתא | 04-610-7302
www.hameir-laaretz.org.il

שעורי השבוע

מפי הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

ראשון - כל שבוע בשעה: 17:00
שיעור 'זום' לדוברי השפה האנגלית עם תרגום

שני - כל שבוע בשעה: 20:00*
בית הכנסת 'היכל נפתלי' רחוב ברוריה 6

אשדוד

חמישי - כל שבוע בשעה: 20:00*
בית המדרש 'המאיר לארץ' רחוב הקציר 666

נתיבות

שיעורים נוספים ברחבי הארץ מתעדכנים
בכל תחילת שבוע באתר המאיר לארץ
www.hameir-laarets.org.il

ערוצי מחלקת המדיה
של בית המדרש המאיר לארץ

hameir-Laarets.org.il

המאיר לארץ

054-26-380-26

08-64-99-859
קו שמע - המאיר לארץ

פרשת דברים ט' אב התשפ"ב

זמני שבת קודש

רבינו תם	יציאת שבת	הדלקת נרות	עיר
20:53	20:02	19:13	באר שבע
20:55	20:04	19:14	תל אביב
20:56	20:04	19:15	חיפה
20:52	20:01	19:11	אילת
20:59	20:06	18:17	ירושלים
		19:3	ירושלים 40 דק'

מסילות א"ל הרב

מפי קדשו של אטורד זינץ

האשה, צדיק לרחם עליה, היא עזבה את אבא ואמא שלה, את הנשמה שלה היא מסרה בשבילך, היא יולדת לך ילדים, נכנסת לסכנת חיים, לא עלינו, כל לידה זה לא דבר פשוט. לילות שלימים לקום בשביל הילדים, חצי ערה חצי ישנה, היא גם דואגת לנקיון הבית, ועוד אם היא עובדת מחוץ לבית כמה צער יש לה, אוי ואבוי למי שפיגע באשתו אפילו פגיעה קלה, ה' לא ימחל לו על זה.

אלא על הבעל לפצות אותה בכל האפשרויות שמזדמנות. אפילו רק בשביל המתנות שהיא מביאה לבית, שזה הילדים האלה, ששונים כל הון שבעולם.

הפצת תורה חובקת עולם
היה שותף 08-37-40-200

- לתרומות: בנק מרכנתיל דיסקונט, סניף 721 נתיבות, חשבון 23357
- בנק הדואר, סניף 1, חשבון 27016519
- בכל עמדות 'נדרים פלוס'
- **ביט ופייבוקס במס' 054-26-380-26**